

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. IX. Vtrum vnio duarum naturarum in Christo sit maxima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

ARTICVLVS IX.

Virum vnio duarum naturarum in Christo sit maxima?

NOTANDVM S. Thomam per maximam intelligere eam quæ tendit ad maximam vnitatem; ad hoc verò distinguit personam ab extremis, & concipit diuinam naturam & humanam tamquam extrema quædam quæ vniuntur, personam verò tamquam aliquod tertium in quo vniuntur. hoc prænotato,

Respondet 1. hanc vniionem esse maximam vniionem ex parte eius in quo extrema vniuntur: nam vniuntur in vnitatem personæ diuinæ, quæ est maxima vnitatis, ita vt diuina natura identificetur personæ, natura verò humana vniatur ei substantialiter, & ad esse eius personale eleuetur; ergo non datur maior vnio quam sit ea quæ facta est in personâ Christi.

Respondet 2. non esse maximam vniionem ex parte extremorum, cum etiam post vniionem extrema remaneant integræ naturæ; ergo ex parte extremorum quæ vniuntur maior aliqua dari potest, v. g. materiæ & formæ, ex qua vna natura & essentia conflatur.

Dices 1. materiæ & formæ maiorem habent inter se proportionem; igitur earum vnio est maior, contra priorem responsum.

Resp. neg. conseq. quia non obstante maiore earum proportionem naturali, compositum in Christo est multò magis vnum, quia simplicius.

Dices 2. ex materiæ & formæ substantiali fit vnum essentiale.

Resp. inde solum sequi plures modos vniionis inter illas reperi, non verò esse maiorem vniionem intensionem.

Notandum vniionem hypostaticam duobus alijs modis posse dici maximam: 1. in ratione vniionis & nexus, quod scilicet sit archissima inter vniiones, quia per eam longè indissolubilius copulantur natura humana & persona diuina, quam vlla alia inter se copulentur, v. g. materiæ & formæ substantialis, etiam formæ cæli; item quàm vllum subiectum cum accidente; quàm res & modus eiusdem naturalis, & quàm nexus gratiæ cum anima. Et quamuis Durandus dist. 5. q. 3. contrarium putet de vniione materiæ & formæ substantialis; quod diximus patet, quia in triduo mortis ea destructa est, remanente vniione hypostaticâ earundem partium cum Verbo. 2. constat vniionem materiæ & formæ posse destrui ab agente naturali, hanc verò à nullo naturali agente tolli posse.

2. Dicit potest maxima dignitate: nam inter vniiones est excellentissima, longè superans dignitatem quamlibet aliam vniionem, cum per illam conferatur maximum beneficium, & natura humana coniungatur substantialiter Deo, & eleuetur ad esse personale diuinum, quod superat omnem aliam dignitatem, quæ possit creaturæ communicari, & ratione illius tamquam nexus diuinæ naturæ & humanæ in eodem supposito, homo est & dicitur Deus, & patriâ adoratur.

Dices 1. maius est beneficium esse gratum Deo quàm esse eius matrem; ergo quàm coniungi ei dem hypostaticè.

Resp. neglecto antecedente neg. conseq. quia

D

ratio-

ARTICVLVS VIII.

Virum vnio Verbi Incarnati sit idem quod assumptio?

RESPONDET negatiuè; vnio enim dicit relationem, assumptio verò actionem; quo sensu doctrinæ D. Thomæ vera est.

Quæri tamen potest, quomodo ea differant si vnio sumatur pro vniione seu actione?

Resp. & dico in ipsâ non differre, sed vnam eandemque actionem esse vniionem, assumptionem, Incarnationem, consideratam secundum diuersos respectus. Vnio solum designat extrema coniungendi, nihil aliud connotando. Vnde ratione actionis Incarnationis, potest vtrumque extremum dici vniiri vel vnitum, seu eodem modo denominari. Assumptio designat idem esse principium effectuum actionis, & simul terminum rei, quæ dicitur assumi: assumere enim est aliud ad se sumere, scilicet tanquam ad terminum ad quem illud aliud trahitur. Hinc non eodem modo denominat vtrumque extremum; nam Verbum dicitur assumens, non autem assumptum; natura verò humana dicitur assumpta, non assumens, quia illa non sumpsit ad se Verbum, sed contra Verbum eam ad se traxit, vt scilicet illa terminaretur & sustentaretur à Verbo. Quia verò vox assumptio sonnotat ipsum principium actionis esse etiam terminum rei quæ dicitur assumpta, solus Filius dicitur naturam humanam assumptisse, non verò Pater vel Spiritus Sanctus; quia de cætero sicut principium effectuum ipsius Incarnationis, non minùs quàm Filius, quia solus Filius naturam humanam terminat. Incarnatio eandem actionem significat connotando rem quæ assumpta est & Verbo vniita. Hinc Verbum dicitur incarnatum, quo significatur carnem vnitam Verbo, quo modo loquendi non potest dici, natura humana est incarnata.

100.

Concl. 1.

Vnio hypostatica quo sensu maxima ex mente S. Thom.

Concl. 2.

101.

Compositum in Christo est multò magis vnum quàm compositum ex materiæ & forma.

102.

Vnio hypostatica cuius dici potest maxima, indissolubilitate & dignitate.

Durand.

103.

Obiectio 1.

Resp.

ratione maternitatis, aliqua non coniungitur Deo substantialiter, nec euechitur ad esse personale diuinum, unde ex eo quod nexus per maternitatem supponatur inferior nexu per gratiam, non sequitur hunc esse inferiorem.

104. Adde, quod nexus vnionis hypostaticae moraliter sit principium gratiae in natura Deo hypostaticae coniunctae; nam conuenienter conditioni istius vnionis, gratia habitualis debito quodam congruentiae debetur naturae Deo vnita; & proinde potest ad illam comparari tamquam morale eius principium.

Obiectio 2. Dices 2. visio beatifica perfectius coniungit Deo; & excludit omnem miseriam.

Resp. Ad prius resp. negatiue. quia solum coniungit Deo tamquam obiecto, & ipsa gratia solum accidentaliter coniungitur personae videnti Deum.

105. Ad aliud dico id non efficere ut sit dignior, quia dignitas & excellentia vnionis non debet spectari ex eo quod tollat, vel non tollat miseriam, sed ex termino & modo quo vnit illi termino. Per vnionem autem hypostaticam humanitas longe excellentiori termino vnitur & modo longe excellentiori, quam homo vnatur gratiae vel visioni beatificae.

Ex obiectione solum sequitur, quod si spectetur haec vnio praecisus omnibus quae illam comitantur, non sit optabilior creaturae, quam status beatificus, quia ex se praecise non ita liberat ab omni miseria, nec est necessaria ut creatura bene sit.

Impugnatur responso. Dices: haec vnio potest communicari naturae irrationali, cui non potest communicari status beatificus, ergo signum est eam esse minus dignam.

Defenditur. Resp. neg. conseq. quia quod visio non possit communicari creaturae irrationali, oritur ex eo quod illa non possit vitali modo Deum possidere, cum sit extra limites obiecti illius, non vero oritur ex maiori perfectione ipsius visionis supra omne aliud donum: cum ergo sit maius conuenire substantialiter cum Deo in vnitate suppositi, quam solum eam possidere per modum obiecti, vnio hypostatica etiam naturae irrationalis est excellentior quam sit vnio cum Deo per visionem beatificam.

106. Vnio hypostatica est maior perfectio, quam visio beatifica. Dices 3. haec vnio est solum modus, qui non habet entitatem separabilem a natura cui inest; ergo est minus excellens quam gratia vel beata visio, quae habent perfectam entitatem supernaturalem.

Obiectio 3. Resp. neg. conseq. quia, non obstante eo quod in argumento sumitur, haec vnio longe est sublimioris ordinis, & habet terminum longe sublimiorem quam sit gratia vel visio beatifica.

Resp. Nota periculum, per designare causam efficientem, nam haec vnio procedit ex liberali Dei voluntate naturae indebita.

2. Si gratia sumatur pro dono gratuito, haec vnio est maxima gratia, quia est donum omnino

gratuito concessum, nullis precedentibus meritis, estque omnino naturae indebitum, & longe superioris ordinis.

3. Haec vnio non est facta mediante gratia habituali, patet ex dictis art. 6. & dub. 2. art. 7. quod scilicet sit vnio substantialis, qualis esse non posset si gratia habitualis esset nexus duarum naturarum in eodem supposito.

Vult ergo docere S. Thom. quod licet vnio non sit facta mediante gratia habituali & dono aliquo accidentali, sit tamen maxima gratia; unde natura humana dici potest vnita Verbo per gratiam, cum ipse modus vnionis sit excellentissimum donum proveniens ex gratuita Dei voluntate, euechens ipsam naturam humanam ad esse personale diuinum, idque absque eius meritis, ut docet Aug. lib. de praedestinatione sanctorum cap. 15. cum dicit: *ea gratia fit ab initio fides sua homo qui cumque Christianus, quia gratia ille ab initio suo factus est Christus.*

Aduerte quod praeter gratuitam hanc Dei voluntatem & vnionem hypostaticam, ipsa substantia Verbi dici possit gratia vnionis; cum non solum vnio, sed & ipsa substantia sit maximum donum humanitati Christi collatum. Potest similiter Christus dici gratia vnionis, cum etiam ipse sit excellentissimum donum toti generi humano concessum, iuxta illud Ioan. 3. *Sic Deus dilexit mundum ut filium suum unigenitum daret, & Ista. 9. parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis.*

D V B I V M I.

Utrum agens naturale possit esse causa efficiens Incarnationis?

Q V A M V I S hoc mysterium ex sola Dei voluntate gratuita sit peractum, & solus Deus reipsa ad illud concurrerit, saltem tamquam causa principalis; nihilominus dubitari potest, num saltem per creaturam fieri potuerit; ita ut creatura tamquam causa principalis potuerit effectiue ad illud concurrere. ad quod

Resp. negatiue, quia hoc mysterium est maxime supernaturale; igitur creatura per virtutem intrinsecam non potest ad illud concurrere tamquam causa principalis.

2. Creatura non solum non potest privare substantiam completam sua suppositualitate, sed nec potest priuatam ponere in alio ut subiecto. Si cui enim esset concessum, praecipue concessum esset angelo, qui tamen viribus naturae id non potest.

Conf. angelus vel zlia pura creatura non potest per naturae vires ponere accidens absque omni subiecto; ergo nec potest ponere substantiam completam in alio. Denique si causa naturalis possit esse causa principalis huius mysterij, non apparet ratio cur illud non possit euidenter cognosci ab angelo esse possibile etiam antequam heret; quod communissime negant doctores.

Dixi creaturam non posse tamquam causam principalem concurrere ad hoc mysterium; quia de concursu instrumentali forte aliter est dicendum, scilicet non repugnare quo minus creatura possit assumi tamquam instrumentum Incarnationis.

Utrum